

Andmekaitserereformini on jäänud alla 20 kuu! Mõjud Eesti avalikule sektorile?

Ettekanne valitsusasutuste avaliku teabe ja
isikuandmete kaitse koordinaatoritele 13.10.2016

Viljar Peep

Mis kasu on andmekaitsest?

- ❖ Erasektoris – vara on kaitstud, klient usaldab, aus konkurents
- ❖ Avalikus sektoris – vara on kaitstud, kodanik usaldab, demokraatia kestab.
- ❖ Andmed = infovara. Asutuse/ettevõtte juht vastutab selle eest nagu füüsilise vara eestki

Uued õigusaktid

Isikuandmete kaitse üldmäärus 2016/679

Selle rakendusseadus, Komisjoni rakendusaktid (koostamisel)

Õiguskaitsevaldkonna andmekaitse direktiiv 2016/680

Selle rakendusseadus, Komisjoni rakendusaktid (koostamisel)

Võrgu- ja infoturbedirektiiv 2016/1148

Selle rakendusseadus, Komisjoni rakendusaktid (koostamisel)

Andmekaitse vundament ikka sama

Vrd lähemalt IKS § 6 vs üldmääruse art. 5, direktiivi art. 4

Õiguslik alus (seadus või leping või nõusolek).

Seotus eesmärgiga. Muuks eesmärgiks kasutamine vajab eraldi õiguslikku alust. Hilisem säilitamine vaid erandjuhul (ajalugu, teadus, statistika)

Minimaalsus

Andmekvaliteet

Turvalisus

Andmesubjekti osalus

Kaitse masina tehtud otsuse korral (kuidas tehti, vaidlustamine)

Üldmäärus on otsekohalduv. Mida Toompeal veel otsustatakse?

Seadus töötlusalusena: jur. kohustus, avalik ülesanne, avaliku võimu teostamine. Analüüsinäide. Üldmääruse (ÜM) art. 6, direktiivi (D) art. 8

Avalikele dokumentidele juurdepääs, ÜM 87.

ÜM art. 23 lubab liikmesriigi seadustega teha erisusi: riigi julgeolek, riigikaitse, avalik kord, süüteod, avaliku huviga olulised eesmärgid ...

Andmekaitse spetsialistid (-ametnikud)

Vt lähemalt ÜM 37-39, D 32-34

Kõigis avaliku sektori asutustes

Avaliku ülesande eraõiguslikul täitjal

Kõrge riskiga ettevõttel

Kaasatud kõigisse andmekaitsega seotud küsimustesse

Koosseisuline töötaja, asutuse vahel jagatud töötaja või sisseostetud teenus

Teadmised ja kutseoskused

Andmekaitseline mõjuhindang

Vt. lähemalt ÜM 35, D 27.

Kõrge riski korral: a) automatiseeritud andmetöötlusel põhinev süsteemne ulatuslik hindamine, mil õiguslikud tagajärjed või oluline mõju, b) delikaatsete või karistusandmete ulatuslik töötlemine, c) avalike alade ulatuslik jälgimine.

Mõjuhindang: eesmärgid, ajalikkus ja proportsionaalsus, riskid, meetmed

Brüsseli tööruhmast juhend, AKI-st selle põhjal loetelu

Veel uuendusi

Mõjuhindangu järgne eelkonsulterimine AKI-ga, kui riske ei saa maandada (ÜM 36, D 28)

Töötlemistoimingute registreerimine: 250 töötajat või kõrge risk (ÜM 30, D 24, 25)
– riski määratluse kohta tuleb AKI-st rakendusjuhend Brüsseli juhendi alusel

Vaikimisi ja lõimitud andmekaitse (ÜM 25; D 20) – Brüsselist juhend

Rikkumistead – kaebus iseenda peale AKI-le (ÜM 33, D 31)

Toimimisjuhendid – avalikus sektoris mittesiduv hea tava, erasektoris siduv (ÜM 40, D-s ei ole)

Järelemõtlemise kohad rakendusseaduses

Delikaatsete isikuandmete töötlemise reg. kaob.

Aga vastutavad isikud? – automaatselt andmekaitseametnikeks?

RIHA ja andmekogude reg.-mine, infoturbeauditid = seos mõjuhinnanguga?

Teadusuuringute loamenetlus IKS § 16 alusel – võiks säilitada!

AKI load tervishoiu- ja sotsiaalsektoris vs Terviseameti ja Sotsiaalkindlustusameti tegevusload?

(ÜM 36 lg 5) – võiks ühitada!

Sanktsioonid? (ÜM 83, 84, D 57) – jäävad ka liikmesriigi väärteo- ja kuriteokoosseisud + sunniraha

Surnute andmed (IKS § 13) – kaitset vaja pärilike haiguste andmetele

Turvakaamerad (IKS § 14 lg 3) – see säte tuleks tõsta rakendusseadusse